

Фітосанітарний стан сільськогосподарських рослин від 8 травня 2020 року

У Степу, південному та центральному Лісостепу клоп шкідлива черепашка за чисельності 0,2-2, осередково 3 екз. на кв.м (Луганська обл.) заселив 20-50% площ *озимих*, де пошкодив 1-5% рослин. Клопи живляться клітинним соком. Крім клопа шкідливої черепашки у Вінницькій, Полтавській, Сумській, Чернігівській областях виявлено заселення полів елією гостроголовою, маврським та австрійським клопами. Середня чисельність шкідників становить 0,1-1 екз. на кв. м, заселено 10% площ. Із крайових смуг клопи розселяються вздовж посівів. Відбувається розвиток та поширення у посівах *озимих зернових* культур смугастих блішок середня чисельність шкідника у Луганській, Херсонській областях становить 2,2-5 макс. 12 екз на кв.м, злакових попелиць, мух (шведські, гессенська, опоміза), цикадок, хлібних п'явиць, які виявлені на 17-83% площ. За підвищеної чисельності і шкідливості п'явиці захисні заходи проводять осередково в місцях надпорогового скупчення шкідника (у фазі виходу в трубку — 150-200 і більше личинок на кв.м). В Степу подекуди відмічається розвиток пшеничного трипса, яким на 30-80% обстежених площ заселено 5-12% рослин озимих пшениці і ячменю, за чисельності 2-8 макс.10- 14 (Запорізька, Одеська обл.) екз. на рослину. У Київській області відмічено на окремих площах озимої пшениці заселення країв полів личинками нестадних саранових, яких обліковується на 100 п.с. 3-6 екз. 15-65% (Дніпропетровської, Одеської, Сумської, Тернопільської, ін. обл.) рослин *ярого ячменю* заселяють та пошкоджують хлібні блішки по 2-12 екз. на кв.м. Пошкодження шкідниками призводить до зниження ваги зерна, що спричинятиме кількісні втрати врожаю.

Повсюди помірно тепла волога погода сприяла розвитку хвороб *озимих* та *ярих зернових* культур. На 12-65, макс. 100% площ борошнистою росю уражено 2-15, осередково до 35% (Київська обл.) рослин *озимих*, септоріозом 2-21, макс. 55% (в осередках Київської обл.), кореневими гнилями 3-20% (Житомирська, Київська, Луганська, Харківська, ін. обл.), бурюю листковою іржею 2-8% рослин. У посівах озимого та ярого ячменів 2-18% рослин уражено гелмінтоспоріозом.

У посівах *кукурудзи* розвиваються злакові блішки, шведські мухи, попелиці, піщаний мідляк та ґрунтові шкідники, які пошкодили 2-9% рослин.

Триває заселення посівів *гороху* бульбочковими довгоносиками, які за чисельності 1-4 макс. 6 екз.на кв.м (Луганська обл.) пошкодили до 5% рослин культури. За наявності 10-15 жуків на кв.м необхідно захищати посіви інсектицидами. Повсюди в *багаторічних травах* рослинами живляться бульбочковий, великий люцерновий, конюшиний, інші довгоносики, клопи сліпняки, попелиці, із хвороб – бура плямистість.

Рослинам *соняшнику* завдають шкоди сірий буряковий та південний довгоносики (переважно заселені прикрайові смуги), які за чисельності 0,1-1 екз. на кв.м пошкодили 1-5% рослин у слабкому ступені. Піщаним мідляком на 8-30% обстежених площ, за чисельності 0,1-1, макс. 3 екз. на кв.м пошкоджено 2-10% рослин у слабкому ступені

З настанням теплої погоди активність та чисельність шкідників *цукрових буряків* значно зросла. В крайових смугах полів відмічається заселення та пошкодження сходів звичайним буряковим довгоносиком за чисельності 0,2-3 екз. на кв.м, де ним пошкоджено 3-8, макс. до 28% рослин (Київська обл.). Розпочалося заселення посівів буряковими блішками, фітофагом в крайових смугах пошкоджено до 15% рослин у слабкому ступені. Бурякова щитоноска активно виходить з місць зимівлі. В усіх бурякосійних областях проводяться захисні обробки для збереження посівів цукрових буряків. На коренеїд хворіє 1-2% рослин, які оздоровлюють через розпушування міжрядь (Київська обл.).

За високого ступеня загрози сходам від звичайного бурякового та інших довгоносиків доцільно провести обкопування бурячищ та прилеглих посівів буряків крайовими ловильними канавками з послідуочим обприскуванням їх інсектицидами. За перевищення щільності довгоносиків в посівах цукрових буряків: звичайного 0,2-0,3, сірого 0,2-0,5, чорного 0,3, блішок 3-7 екз. на кв.м посіви обробляють дозволеними до використання інсектицидами.

Рослинам *озимого ріпаку* завдають шкоди ріпаківі квіткоїди, прихованохоботники, які заселили 16-55, макс. 80% обстежених площ та пошкодили 5-10, осередково до 20% рослин (Луганська, Київська обл.). В крайових смугах полів відмічається шкідливість оленки волохатої (Київська, Кіровоградська, Одеська обл.) де за чисельності 4-10 екз. на кв.м (максимально 8 екз. на рослину) пошкодила до 5% рослин. В усіх господарствах ріпакосійних областей проведені захисні обробки посівів. В теплі та сонячні дні триває літ метеликів ріпакового та капустияного біланів.

Посіви ярого ріпаку заселені хрестоцвітими блішками у слабкому та середньому ступенях, чисельність яких контролюють рекомендованими препаратами. 1-10% рослин озимого ріпаку хворіє на альтернаріоз, фомоз, бактеріоз, переноспороз.

Продовжується літ травневих хрущів. У сонячні дні в полі зору обліковувалось до 10 екз. У Луганській, Чернігівській областях на квітучих деревах в теплі та сонячні години спостерігається масовий літ оленки волохатої.

В Одеській області в неугідях розпочалося відродження личинок нестадних видів саранових (кобилок).

Повсюди ранню *капусту*, *редиску*, інші *хрестоцвіті* культури масово заселяють та пошкоджують хрестоцвіті блішки. Колорадський жук виходить з ґрунту та заселяє сходи ранньої *картоплі*.

Скрізь в *плодових* насадженнях шкодять плодови довгоносики, листокрутки, попелиці, кліщі, осередково білан жилкуватий, золотогуз, заляльковуються гусениці яблуневої плоджерки. Відмічено прояв борошнистої роси, кучерявість листків *персика*, моніліоз персику та *абрикосу*. В Закарпатській, Херсонській, Одеській, областях на виноградниках триває літ гронової листокрутки першого покоління. Продовжується заселення та пошкодження молодих листочків кліщем виноградним зуднем.

У господарствах здійснюється постійний фітосанітарний нагляд за посівами сільськогосподарських культур.

За оперативною інформацією Головних управлінь Держпродспоживслужби в областях про хід робіт із захисту рослин 8 травня 2020 року забезпеченість сільгоспідприємств засобами захисту рослин для проведення робіт із захисту посівів сільськогосподарських культур становить 30,5 тис. т препаратів, або 95 % до потреби в препаратах у I півріччі 2020 року (діаграма 1).

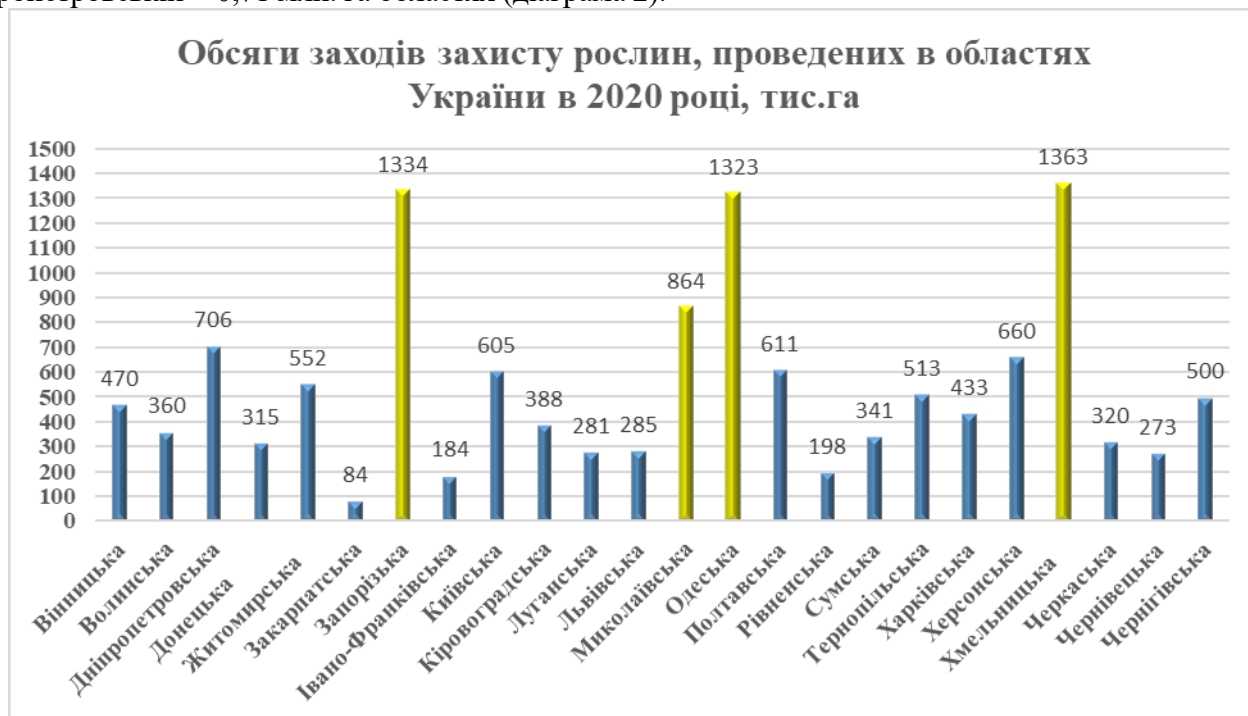

Діаграма 1.

У господарствах завершено протруювання насіння ярих зернових і зернобобових, а також технічних культур препаратами фунгіцидної та інсектицидної дії для захисту від збудників хвороб та ґрунтових шкідників сходів таких культур.

Триває період інтенсивного застосування засобів захисту рослин для захисту сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб і бур'янів. Так за минулий тиждень обсяги захисних заходів збільшились на 3,5 млн. га і становлять на сьогодні 13 млн. га оброблених сільгоспугідь (в 2019 році - близько 11,8 млн. га).

Найбільші площі, на яких застосовано засоби захисту рослин, у Хмельницькій – 1,36 млн.га, Запорізькій та Одеській – 1,33 млн. га, Миколаївській – 0,86 млн. га та Дніпропетровській - 0,71 млн. га областях (діаграма 2).

Діаграма 2.

Для контролю бур'янів в посівах озимих культур та на полях, призначених під посів соняшнику, кукурудзи, інших ярих культур інтенсивно застосовували гербіциди. Всього ними оброблено 7,2 млн. га сільгоспугідь, найбільше в Запорізькій, Одеській, Хмельницькій, Дніпропетровській та Миколаївській областях.

Застосування інсектицидів для захисту посівів та насаджень сільськогосподарських рослин від комплексу шкідників здійснено на площі 2,7 млн. га.

Для оздоровлення посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень від хвороб захисні заходи фунгіцидами проведено на площі 1,9 млн. га (діаграма 3).

Діаграма 3.

Для проведення всього комплексу заходів захисту рослин від шкідливих організмів з початку року використано понад 12,5 тис. т засобів захисту рослин. В подальшому зростання температури повітря сприятиме розвитку та розповсюдженню шкідливих організмів у посівах сільськогосподарських культур, що в свою чергу збільшить обсяги застосування засобів захисту рослин для боротьби з ними.

Заходи захисту сільськогосподарських культур від шкідників, хвороб і бур'янів продовжуються.